EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.7.30.
COM(2020) 342 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a kulturális javak bejuttatásáról és behozataláról szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/880 európai parlamenti és tanácsi rendelet 14. cikkének (3) bekezdése alapján

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS 2
2. A TELJESÍTENDŐ CÉLOK 3
3. A PROJEKT FELÉPÍTÉSE ÉS TERVEZÉSI MEGKÖZELÍTÉSE 4
4. Az EREDMÉNYEK ÁTTEKINTÉSE 5
5. KÉSEDELMEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ KOCKÁZATOK 8
6. KÖVETKEZTETÉSEK 9
I. melléklet: Többéves stratégiai tervezés 11
II. melléklet: A főbb projektszakaszok és a legfontosabb részcélok időrendi áttekintése 13

1. BEVEZETÉS

A kulturális javak bejuttatásáról és behozataláról szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/880 európai parlamenti és tanácsi rendelet[1] (a továbbiakban: a rendelet) célja egyrészt a kulturális javak tiltott kereskedelmének megakadályozása, különösen akkor, ha e kereskedelemnek szerepe van a terrorista tevékenységek finanszírozásában, másrészt a harmadik országokból jogellenesen kivitt kulturális javak uniós vámterületre való behozatalának megtiltása.

A rendelet bizonyos – a különösen veszélyeztetett örökség körébe tartozó – kulturális javak behozatalát behozatali engedélyhez, más, kevésbé veszélyeztetettnek minősülő kulturális javak behozatalát pedig importőri nyilatkozathoz köti, és biztosítja, hogy ezek a javak az Unióba történő behozatalukkor egységes ellenőrzéseken essenek át. Ezenkívül tilos az Unióba fizikailag – például árutovábbítás útján – bejuttatni olyan kulturális javakat, amelyeket a létrehozásuk vagy fellelésük szerinti országnak a jogszabályait és előírásait megsértve vittek ki az adott ország területéről (ez az úgynevezett általános tilalmi szabály).

A rendelet tárgyi hatályát az 1970. évi UNESCO-egyezményt [2] alapul véve határozták meg és a rendelet melléklete rögzíti, felsorolva a kulturális javak azon kategóriáit, amelyekre az általános tilalmi szabály vonatkozik (A. rész), illetve amelyek behozatala behozatali engedélyhez (B. rész) vagy importőri nyilatkozathoz (C. rész) kötött.

A Bizottság eredeti javaslata konkrét határidő megjelölése nélkül rendelkezett olyan elektronikus rendszer fejlesztésének lehetőségéről, amely megkönnyítené a rendelet végrehajtásáért felelő tagállami hatóságok közötti közigazgatási együttműködést. Azonban a rendelet elfogadásáról folytatott tárgyalások során az Európai Parlament és a Tanács kérésére bekerült a rendeletbe az a kötelezettség, hogy a Bizottság adott határidőn belül hozzon létre központi elektronikus rendszert.

A központi elektronikus rendszer legkésőbb a rendelet hatálybalépésétől (2019. június 28.) számított hat éven belül, tehát 2025. június 28-ig kezdi meg a működését. Ezenkívül a rendszer nem csak az információk tárolására és a tagállamok közigazgatási szervei közötti cseréjére szolgál majd: az alakiságok gazdasági szereplők általi teljesítésére, tehát a behozatali engedélyek iránti kérelmek illetékes tagállami hatóságokhoz való benyújtására és ezeknek az engedélyeknek a kiállítására, valamint az importőri nyilatkozatok vámhatóságnak való benyújtására is használható lesz.

Emellett a kulturális javak behozatalával kapcsolatos központi elektronikus rendszer (a továbbiakban: a kulturális javak behozatalával kapcsolatos rendszer) fejlesztése és üzemeltetése szorosan összefügg a Bizottság másik jelentős vámügyi kezdeményezésével: az uniós egyablakos tanúsítványcsere-rendszerrel (EU CSW-CERTEX)[3].

Az EU CSW-CERTEX célja a vámalakiságoktól eltérő uniós alakiságok uniós központi rendszereinek összekapcsolása a tagállami vámrendszerekkel, hogy lehetővé váljon az alátámasztó okmányok, az ellenőrzési eredmények, valamint a vámeljárások és nem vámügyi eljárások kimenetelével kapcsolatos információk digitális cseréje. A gazdasági szereplők számára ezért lesz előnyös ez a mechanizmus, mert nem kell maguknál tartaniuk az okmányok papíralapú példányait, az illetékes hatóságoknak pedig nem kell foglalkozniuk az importőri nyilatkozatok és a behozatali engedélyek eredetiségének ellenőrzésével.

E célok elérése érdekében a rendelet arra kötelezi az Európai Bizottságot, hogy végrehajtási rendelkezések útján határozza meg a kulturális javak behozatalával kapcsolatos központi

[1] HL L 151., 2019.6.7., 1. o.

[2] Az 1970-ben Párizsban aláírt UNESCO-egyezmény a kulturális javak jogtalan behozatalának, kivitelének és tulajdona jogtalan átruházásának megakadályozását és megelőzését szolgáló eszközökről.

[3] https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/electronic-customs/eu-single-window-environment-for-customs_en

elektronikus rendszer kiépítéséhez, üzemeltetéséhez és karbantartásához szükséges intézkedéseket, valamint az információk ezen az elektronikus rendszeren keresztüli közlésére, kezelésére, tárolására és tagállami hatóságok közötti cseréjére vonatkozó részletes szabályokat.

A projekt ugyan egyidejűleg több szinten zajlik, de képletesen az alábbi három szakaszra osztható:

- **1. szakasz – A koncepció kidolgozása:** ebben a szakaszban a Bizottságnak meg kell vizsgálnia, hogyan működik majd a kulturális javak behozatalával kapcsolatos rendszer, és meg kell határoznia az információk közlésére, kezelésére, tárolására és tagállami hatóságok közötti cseréjére vonatkozó részletes szabályokat. E szakasz eredményeként a Bizottság végrehajtási jogi aktust készít, és azzal egyidejűleg kidolgozza az 1. táblázatban részletezett műszaki dokumentumokat (lásd az I. mellékletet);
- **2. szakasz – Rendszerfejlesztés:** a Bizottságnak a végrehajtási jogi aktus rendelkezéseit és a rendszerkövetelményeket leíró műszaki dokumentumokat követve részletes műszaki rendszerleírást kell készítenie, valamint ki kell fejlesztenie a kulturális javak behozatalával kapcsolatos rendszert és annak az uniós egyablakos tanúsítványcsere-rendszerrel (EU CSW-CERTEX) való kapcsolatát;
- **3. szakasz – Kiépítés és üzemeltetés:** az utolsó szakaszban kell elvégezni a kulturális javak behozatalával kapcsolatos rendszer kiépítését és próbaüzemét, amelynek keretében külön képzéseket is kell tartani az egyes tagállamokban, hogy a gazdasági szereplők és az illetékes hatóságok 2025. június 28-ra már felkészülten tudják használni a rendszert. Ezt a szakaszt hathónapos utógondozási időszak követi, amelynek során finomhangolni kell a rendszert, hogy megfeleljen az informatikai rendszer kötelező bevezetése után esetlegesen felmerülő, működéssel kapcsolatos igényeknek, és zökkenőmentesen hajtsa végre a műveleteket.

A rendelet előírja, hogy az Európai Bizottság 2020. június 28-ig, azt követően pedig az elektronikus rendszer üzembe helyezéséig 12 havonta nyújtson be jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a vonatkozó végrehajtási rendelkezések elfogadása és az elektronikus rendszer létrehozása felé tett haladásról.

Ez az első éves eredményjelentés az 1. szakaszra összpontosít, és ismerteti a rendelet hatálybalépése utáni első évben történt fejleményeket. **Az elért eredményeket elemzi, emellett felvázolja a teljesítendő célokat, a projekt felépítését és a tervezési megközelítést. Mindezek alapján kiemeli az esetleges késedelmekkel összefüggő kockázatokat és az előirányzott kockázatcsökkentő intézkedéseket.**

Az elért eredmények átfogó értékelése e jelentés következtetéseket tartalmazó szakaszában található.

2. A TELJESÍTENDŐ CÉLOK

Az elektronikus rendszernek legkésőbb 2025. június 28-ig meg kell kezdenie a működését, mivel ettől az időponttól kezdve minden gazdasági szereplő köteles lesz behozatali engedélyt szerezni ezen az elektronikus rendszeren keresztül, hogy jogszerűen hozhasson be[4] kulturális javakat az Unióba.

[4] A rendeletben foglalt fogalommeghatározás szerint az áruk következő vámeljárások alá vonása minősül behozatalnak: szabad forgalomba bocsátás; vámraktárakban vagy vámszabad területeken történő tárolás; ideiglenes behozatal; meghatározott célra történő felhasználás, ideértve az aktív feldolgozást.

A rendelet 2019. június 28-án lépett hatályba, és 2021. június 28-át jelölte meg végső határidőként az elektronikus rendszerre vonatkozó részletes szabályokat rögzítő végrehajtási rendelkezések vizsgálati eljárás útján történő elfogadására.

A végrehajtási rendelkezések elfogadása után az elektronikus rendszer fejlesztésének szakasza megközelítőleg két évet vesz igénybe, amelynek befejeztével elindul a harmadik szakasz, amelynek során a kulturális javak behozatalával kapcsolatos rendszer összekapcsolódik az EU CSW-CERTEX rendszerrel, hogy lehetővé váljon a dokumentumcsere a tagállami vámrendszerekkel. Képzéseket kell szervezni, hogy a tagállami közigazgatási szervek munkatársai megismerjék a rendszerek működési funkcióit.

A Bizottság egyéb vámügyi tevékenységei mellett a kulturális javak behozatalával kapcsolatos projekt részletes tervezése is az elektronikus vámrendszerre vonatkozó többéves stratégiai terv (MASP-C) 2019. évi átdolgozott változata[5] alapján zajlik. A MASP-C a hatályos jogszabályokon és nemzetközi megállapodásokon alapuló irányítási és tervezési eszköz, amelyet a Bizottság a tagállamokkal együttműködve állított össze az elektronikus vámrendszerről szóló határozat[6] 8. cikkének (2) bekezdésével összhangban. A kulturális javak behozatalával kapcsolatos projekt tervezéséről a MASP-C 2019. évi átdolgozott változatából származó kivonat e jelentés I. mellékletében található.

A kulturális javak behozatalával kapcsolatos projekt kidolgozása részben az uniós egyablakos vámügyintézési környezetben (a MASP-C 2019. évi átdolgozott változatának 1.13. projektleírása) zajlik, amelynek a fő informatika rendszere az EU CSW-CERTEX. Az EU CSW-CERTEX tervezéséről a MASP-C 1.13. projektleírásából származó kivonat e jelentés I. mellékletében található.

Tulajdonképpen a kulturális javak behozatala szoros együttműködést tesz szükségessé a behozatali engedélyeket kiállító illetékes tagállami hatóságok és a kulturális javak határon történő vámkezeléséhez ezeket az engedélyeket igénylő vámhatóságok között. A Bizottság (2017 első negyedévétől kezdve) előzetes elemzést végzett a kulturális javak behozatalával kapcsolatos rendszer és a vámrendszerek lehetséges összekapcsolásáról. Ez az elemzés szolgált a kezdeti munka alapjául a kulturális javak behozatalával kapcsolatos rendszer koncepciójának kidolgozására irányuló szakaszban, és az 1. táblázatban (lásd az I. mellékletet) részletesen ismertetett részcélok teljesítésével párhuzamosan zajlik.

3. A PROJEKT FELÉPÍTÉSE ÉS TERVEZÉSI MEGKÖZELÍTÉSE

A projekt felépítése a MASP-C 2019. évi átdolgozott változatán és annak mellékletein, köztük az irányítási rendszeren[7], az uniós vámügyviteli folyamatok modellezésére vonatkozó politikán[8] és az informatikai stratégián[9] alapul. A projekt főbb szakaszait és a legfontosabb részcélokat tartalmazó, átfogó ütemtervet a II. melléklet mutatja be részletesen.

1. szakasz – A koncepció kidolgozása:

Az információtechnológiai rendszerek kifejlesztése több szakaszról álló munkafolyamat. Először döntés-előkészítő tanulmány készül, amely tartalmazza a projekt indokolását, és meghatározza annak költségvetési igényeit. A döntés-előkészítő tanulmány jellemzően ismerteti a gazdasági környezetet, a problémát, a projektet és annak terjedelmét, az alternatív megoldási lehetőségeket, a költségeket, valamint az időbeli kereteket.

[5] Lásd: https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/electronic-customs_en

[6] Az Európai Parlament és a Tanács 70/2008/EK határozata (2008. január 15.) a papírmentes vám- és kereskedelmi környezetről (HL L 23., 2008.1.26., 21. o.).

[7] https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019_masp_annex3_en.pdf

[8] https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019_masp_annex4_en.pdf

[9] https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019_masp_annex5_en.pdf

Ezt követi a jövőképet ismertető dokumentum elkészítése, amely az architektúra, a költségek, az időbeliség és a kockázatok szempontjából részletesebben meghatározza a projektet, emellett a projekt részcéljaira, elvárt eredményeire, szervezésére vonatkozó információkat tartalmaz. Ezután az egységes értelmezés és elemzés céljából el kell végezni az ügyviteli folyamatok modellezését, amelynek során a jogszabályok alapján képzett ügyviteli folyamatok folyamatábrákon vagy folyamatmodellekben történő grafikus ábrázolásával kell kidolgozni a rendszer funkcionális leírását.

2. szakasz – Rendszerfejlesztés:

Ezt követően ki kell dolgozni a műszaki leírást, amely részletesebben meghatározzák az adott rendszer felépítését, az alkalmazandó architektúrát, a gazdasági szereplők által beküldendő üzeneteket, a más rendszerekkel való kapcsolatot biztosító interfészeket, a tesztelési terveket stb.

Miután a koncepció szempontjából kész a rendszerterv, és az 1. táblázatban az 1. és 3. részcélnál felsorolt leszállítandó anyagok (lásd az I. mellékletet) is elkészültek, mélyrehatóbb munka kezdődik, és nagyobb hangsúlyt kapnak a műszaki szempontok az alkalmazás- és szolgáltatásleírásban, valamint a rendszer műszaki leírását tartalmazó dokumentumokban, amelyek az ügyviteli elemzési és a projektkezdési szakasz során kidolgozott leszállítandó anyagok természetes folyományaként készülnek.

3. szakasz – Kiépítés és üzemeltetés:

Végezetül elindul a tényleges informatikai fejlesztési szakasz (a kivitelezési szakasz), majd átmeneti időszak következik, amely során fokozatosan be kell vezetni a rendszer kezdeti változatait a különböző felhasználói csoportok körében, és teszteket kell végezni. A bevezetéssel és a próbaüzemmel egyidejűleg képzéseket kell tartani és tájékoztatást kell tartani a rendszer működéséről.

A kulturális javak behozatalával kapcsolatos elektronikus rendszer esetében nem várható a szolgáltatás beépítése a kulturális javak behozatala terén egyes tagállamokban már működő nemzeti engedélyezési rendszerekbe, ahogy a nemzeti szintű műszaki kivitelezés sem, mivel a kulturális javak behozatalával kapcsolatos rendszert központilag irányítja majd a Bizottság. A gazdasági szereplők és az illetékes hatóságok egyaránt a Bizottság által biztosított grafikus felhasználói felületen keresztül férhetnek hozzá a rendszerhez és használhatják azt.

Szakpolitikai szempontból ez tekinthető a legmegfelelőbb megoldásnak, tekintettel a kereskedelem tárgyát képező kulturális javak összetettségére. Valójában a vámrendszerek egyedül nem alkalmasak arra, hogy lehetővé tegyék a kulturális örökség részét képező – többnyire önmagukban véve is egyedi – javak egyenkénti részletes leírását.

Ugyanakkor a kulturális javak behozatalával kapcsolatos rendszer az EU CSW-CERTEX rendszeren keresztül összekapcsolódik majd a tagállamok vámigazgatási szerveivel, hogy a vámhatóságok automatikusan ellenőrizhessék a kulturális javak behozatalához kiállított okmányokat. Ehhez a tevékenységhez megfelelőségi vizsgálatra lesz szükség.

4. AZ EREDMÉNYEK ÁTTEKINTÉSE

Konzultáció és egyeztetések

Az első szakaszban a Bizottság előkészíti az elektronikus rendszer létrehozására vonatkozó végrehajtási rendelkezések elfogadását. Annak érdekében, hogy a gyakorlati végrehajtás szempontjából jobb rálátással rendelkezzen, a kulturális javakhoz kapcsolódó vámügyi kérdésekkel foglalkozó szakértői csoport keretében rendszeresen konzultál a tagállamok küldötteivel szakpolitikai alternatívákról.

A szakértői csoport fórumot biztosít a kulturális javakra vonatkozó uniós vámjogszabályok, különösen a kulturális javak kiviteléről szóló rendelet[10] végrehajtásával kapcsolatos kérdésekről való egyeztetésre. Az e rendeletben foglalt szabályok szintén rendelkeznek – kivitel esetére – engedélyezési rendszerről, amely 1993 óta hatályos[11].

A Bizottság minden lehetséges alkalommal tájékoztatja a művészeti piaci szövetségeket a munka haladásáról, valamint meghallgatja és figyelembe veszi az aggályaikat, hogy a rendelet gyakorlati végrehajtása megfelelően igazodjon a valós piaci körülményekhez.

A végrehajtási jogi aktus megszövegezése során a Bizottság végső konzultációkat folytat majd az (EU) 2019/880 rendelet szerinti bizottsággal, mivel ez lehet az a szerv, amely végső soron szavaz a végrehajtási jogi aktusról.

[10] A Tanács 116/2009/EK rendelete (2008. december 18.) a kulturális javak kiviteléről (HL L 39., 2009.2.10., 1. o.).

[11] A szakértői csoportok Lisszaboni Szerződés alkalmazásában történt létrehozása előtt ezek az egyeztetések a 116/2009/EK rendelet szerinti bizottságban zajlottak. A szakértői csoport tagsága nagyrészt ugyanazokból a hatóságokból tevődik össze, amelyek a rendelet szerinti bizottságban is üléseznek.

A Bizottság egyúttal létrehozta a Vám 2020 program kulturális javak behozatalával foglalkozó projektcsoportját, amely egyeztetési fórumként szolgál, ahol a tagállami vámigazgatási szervek és illetékes (kulturális) hatóságok részéről az engedélyezési alakiságok kulturális örökségi ügyekben – különösen digitálisan – történő elvégzésében jártas szakértők találkoznak, hogy támogatást nyújtsanak a végrehajtási jogi aktus megszövegezéséhez, a paraméterek meghatározásához és a rendszer funkcionális leírására vonatkozó kritériumok kidolgozásához.

A projektcsoport 11 tagállam (Ausztria, Belgium, Bulgária, Franciaország, Hollandia, Lettország, Németország, Olaszország, Portugália, Románia és Spanyolország) 18 küldöttjéből áll.

A projektcsoport különösen az alábbi célokhoz járul hozzá támogatásával és szakértelmével:

a) a végrehajtási jogi aktus kidolgozása és fokozatos pontosítása a központi elektronikus rendszer létrehozásával összefüggésben;
b) az uniós szintű, interoperábilis elektronikus engedélyezési rendszer rendszerfunkcióinak fejlesztése a kulturális javak behozatalának az Unió vámterületére történő belépéskori egységes ellenőrzése céljából;
c) a központi elektronikus rendszer kiépítésével és karbantartásával kapcsolatos műszaki intézkedések, valamint az információk közlésére, kezelésére, tárolására és tagállami hatóságok közötti cseréjére vonatkozó részletes szabályok;
d) a kulturális javakra vonatkozó behozatali engedélyezési eljárások lefolytatásában közreműködők szerep- és feladatköre;
e) egységes elektronikus formanyomtatvány készítése a behozatali engedélyhez és az importőri nyilatkozat formátumának kidolgozása;
f) a behozatali engedély iránti kérelem benyújtására és feldolgozásáram valamint az importőri nyilatkozat nyilvántartásba vételére vonatkozó eljárási szabályok;
g) konzultáció a jövőbeli rendszerfejlesztésről szóló döntés-előkészítő tanulmányról.

Tervezési nehézségek

Az elektronikus rendszer felépítésének tervezésével összefüggésben több nehézség is felmerült. Az egyik azzal kapcsolatos, hogy mi a legjobb módja annak, hogy a (behozatali engedélyt) kérelmezők és az (importőri nyilatkozatot) bejelentők leírják az egyes kulturális javakat, figyelemmel azok sajátos és egyedi jellegére, amely megkülönbözteti őket a Kombinált Nómenklatúra vámtarifakódjaival kimerítően leírható, szokványos áruktól. A rendelet hatálya alá tartozó kulturális javak nem tömeggyártott termékek, készítésük és történelmi eredetük évszázadokra, sőt, akár évezredekre visszanyúlhat.

Következésképpen a gazdasági szereplők által közlendő egységes adatkészletet ezért kifejezetten úgy kell kialakítani, hogy egyrészt lehetővé tegye a tárgyak megfelelő azonosítását az elektronikus engedélyezés és nyilatkozattétel céljából, másrészt figyelemmel legyen a valós piaci helyzetre és arra, hogy bizonyos esetekben nehézséget okoz beszerezni az eredetre vonatkozó összes szükséges információt. A Bizottság a projektcsoporttal együttműködve dolgozik ezeknek az alapadatoknak a meghatározásán.

A másik feltárt nehézséget az okozza, hogy a behozatali engedély „élettartamának” szakaszait úgy kell kialakítani ebben a digitális keretben, hogy minden eshetőségre, valamint a kérelmezők és az illetékes hatóságok összes igényére fel lehessen készülni, egyúttal pedig az eljárások és a kapcsolódó végrehajtási rendelkezések ne váljanak túlzottan bonyolulttá, és a kérelmezők számára könnyen teljesíthetőek maradjanak, különösen abban az esetben, ha a kérelmezők csak alkalmi jelleggel hoznak be kulturális javakat, és nem a művészeti piac képviselői.

A harmadik figyelmet igénylő szempont a meglévő tagállami közigazgatási eljárásokkal és gyakorlatokkal való összeegyeztethetőség, mivel 1993 óta minden tagállam végrehajtja az Unión belüli kulturális javak kivételének engedélyezéséről szóló uniós jogszabályokat, amelyek engedélyezési rendszerről is rendelkeznek. Ezeket a kiviteli engedélyeket ugyan még mindig papíron kell kiállítani, de számos tagállam elektronikus megoldást fejlesztett a kérelmek feldolgozására. Sőt, egyes tagállamok kiviteli engedélyezési rendszerrel és általában véve a kulturális javak kereskedelmének ellenőrzésével kapcsolatos tapasztalatai kifejezetten hasznosnak bizonyultak a behozatallal kapcsolatos elektronikus rendszerre vonatkozó követelmények elemzésében.

A kulturális javak behozatalával kapcsolatos elektronikus rendszer felépítésének tervezése során figyelembe kell venni, hogy ennek a rendszernek a későbbiekben, a szükséges emberi erőforrások és pénzügyi források rendelkezésre állása esetén méretezhetőnek kell lennie, hogy a kiviteli engedélyek digitalizálása és elektronikus kiállítása is lehetővé váljon.

Működési megfontolások és funkciók

Mivel a projektcsoportban a vám- és a kulturális hatóságok kulturális javak terén jártas képviselői egyaránt megtalálhatóak, tevékenyen kiveszik a részüket a munkából azzal, hogy elemzik és megvitatják a Bizottság javaslatait, valamint statisztikákkal, információkkal szolgálnak a kulturális javakat érintő eljárások tagállami szintű tervezéséről.

A projektcsoport hasznos meglátásokat fogalmazott meg különösen annak becsléséhez, hogy a kulturális javak behozatalával kapcsolatos rendszer végül hány behozatali engedélyt kezelhet, és mennyi lesz az egy engedélyre vetített átlagérték. Az engedélyek száma 2019-ben valószínűleg 49 610-re becsülhető, átlagos összértékük pedig 29,4 milliárd euróra tehető. Ezek az adatok a projektcsoportban részt vevő 11 tagállamra korlátozódnak.

Ezenkívül a projektcsoport a gyakori kérdéseket összegyűjtő fődokumentumon is dolgozik, hogy ezzel megalapozza a későbbi kommunikációs folyamatot, és előre jelezze a kulturális javak behozatalával kapcsolatos rendszer fejlesztésében esetlegesen felmerülő akadályokat és hiányosságokat.

Végezetül a projektcsoport folyamatosan felülvizsgálja az adatkészletet, valamint a rendszerhez és a kulturális javak képfelismeréssel és mesterséges intelligenciával tértőnő leírásával kapcsolatos innovatív megközelítésekhez készült ügyviteli folyamatmodelleket, és visszajelzést ad róluk.

5. KÉSEDELMEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ KOCKÁZATOK

A projekt összefoglalása

A Bizottság feladata, hogy a rendelet hatálybalépésétől számított 6 éven belül központi elektronikus engedélyezési rendszert fejlesszen és összekapcsolja azt a nemzeti vámhatóságokkal. Az Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóságnál két tanácsosi álláshelyre van szükség e kezdeményezés végrehajtásához, ahogy azt a vonatkozó pénzügyi kimutatás is rögzíti.

A kockázat megnevezése és leírása

A kulturális javak behozatalával kapcsolatos rendszer kiépítésének feltétele, hogy a tagállamok és az Európai Parlament jóváhagyja a következő többéves pénzügyi keretben a Vám 2020 program helyébe lépő vámügyi program megfelelő finanszírozását, az Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság pedig a különféle prioritásainak figyelembevételével ossza el az erőforrásokat.

1. kockázat – A személyi állomány elosztása

A Bizottság eredeti javaslata nem rendelkezett informatikai rendszer létrehozásáról. Következésképpen az erőforrásokat nem ennek megfelelően osztották el. A tárgyalások során, valamint a társjogalkotók kérésére azonban a kulturális javak behozatalával kapcsolatos rendszer létrehozása bekerült a rendeletbe, emiatt pedig akkor még előre nem látható módon további erőforrásokra lett szükség. A 2018. decemberi háromoldalú politikai záróegyeztetések idején készült becslés szerint két teljes munkaidős tanácsosi álláshely szükséges az Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóságnál informatikai fejlesztést végző személyzet számára a hatéves projekt időtartama alatt. A jelenlegi többéves pénzügyi keretből még rendelkezésre álló pénzügyi források alapján azonban csak egy szerződéses alkalmazott biztosítható 2019. szeptember végétől.

Ezenkívül a projekt objektív bonyolultsága, a szakpolitikai téren szükséges szaktudás és a kulturális javak behozatalával kapcsolatos rendszer fejlesztéséhez használt műszaki eszközök miatt jóval több időt vesz igénybe az egyes alkalmazottak felkészítése és képzése arra, hogy részt tudjanak venni a munkában. Ez azonban csak kis mértékben késlelteti az ügyviteli funkcionális leírások kidolgozásának és a rendszer tervezésének haladását.

2. kockázat – Költségvetési források rendelkezésre állása

Az új többéves pénzügyi keretről folyó tárgyalások következtében kialakult költségvetési bizonytalanság jelentősen nehezíti a haladást. A többéves pénzügyi keretről folyó tárgyalások kimenetelétől függően, illetve a legrosszabb esetben fennáll annak a kockázata, hogy a fejlesztési és a bevezetési szakasz elakad vagy jelentősen késik, emiatt pedig tarthatatlanná válnak a kulturális javak behozatalával kapcsolatos rendszer létrehozására vonatkozó határidők.

A fentiekben feltárt kockázatokon túlmenően a Covid19-világjárvány miatt kialakult népegészségügyi válsághelyzet bizonyos mértékben kihat a csoport teljesítőképességére, különösen a projekttevékenységekre, valamint a szakértői csoporttal tartandó ülésekre és a projektcsoport tagállamokkal tartandó üléseire. Kiemelendő, hogy a szakértői csoport egy ülése elmaradt, ami közvetlen hatással volt a projektcsoport munkájának haladására, a projektcsoport következő ülése pedig csak távülésként tartható meg, és az eredetileg ütemezett idő mindössze harmada áll majd rendelkezésre. Ezenkívül a népegészségügyi válsághelyzet miatt a tagállamok a prioritásaik átütemezésére kényszerültek, így csak korlátozottan tudnak közreműködni a munkában és visszajelzést adni róla. Ennek hatása a népegészségügyi válsághelyzet időtartamától függ.

Kockázatcsökkentő intézkedések

Az Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóságon belül dokumentálták a kockázatokat. Ideiglenes jelleggel (két évre) biztosítottak egy tanácsosi álláshelyet.

6. KÖVETKEZTETÉSEK

Ez a kulturális javak behozatalával kapcsolatos központi elektronikus rendszer fejlesztéséről szóló legelső bizottsági eredményjelentés az eddig hozott intézkedésekről számol be, különös tekintettel az alábbiakra:

a) a szükséges végrehajtási rendelkezések elfogadásának folyamatban lévő előkészítése;
b) a kulturális javakhoz kapcsolódó vámügyi kérdésekkel foglalkozó szakértői csoport és a kifejezetten erre a célra létrehozott, kulturális javak behozatalával foglalkozó projektcsoport keretében a tagállamokkal folytatott konzultáció.

A Bizottság a kulturális javak behozatalával kapcsolatos rendszer megadott 2025. június 28-i határidőn belüli kiépítésének késedelmével összefüggésben lehetséges kockázatként a projekthez rendelt személyi állománnyal kapcsolatos bizonytalanságot jelölte meg, mivel ez a jelenleg rendelkezésre álló költségvetési forrásoktól, az átfogó vámügyi informatikai

fejlesztési prioritásoktól[12] és a következő többéves pénzügyi keretben biztosított forrásoktól függ.

[12] Például az Uniós Vámkódex digitalizálásának folyamata.

I. MELLÉKLET: TÖBBÉVES STRATÉGIAI TERVEZÉS

A MASP-C stratégiai keret és részcélok meghatározásával biztosítja az informatikai projektek eredményes és következetes lebonyolítását. Végeredményben a tagállamok is jóváhagyták a Vámpolitikai Csoportban az elektronikus vámrendszer koordinációs csoportja által megfogalmazott szakértői javaslat és Kereskedelmi Kapcsolattartó Csoport keretében a kereskedelmi ágazat képviselőivel folytatott konzultációk alapján.

Az elektronikus rendszer tervezését a tagállamok megvitatták és jóváhagyták, részletes ismertetése pedig a MASP-C 2019. évi átdolgozott változatának 1.18. projektleírásában található.

Az alábbi 1. táblázat a kulturális javak behozatalával kapcsolatos projekt tervezéséről a MASP-C 2019. évi átdolgozott változatának 1.18. projektleírásából származó kivonatot tartalmazza.

1. táblázat – Kivonat a MASP-C 2019. évi átdolgozott változatának 1.18. projektleírásából		
	Részcélok	*A befejezés tervezett időpontja*
1	**Ügyviteli elemzés és ügyviteli modellezés**	
	– Döntés-előkészítő tanulmány	2020. negyedik negyedév
	– 3. szint (felhasználói követelményekre vonatkozó ügyviteli folyamatmodell)	2022. első negyedév
	– 4. szint (a funkcionális követelmény részletes leírása az ügyviteli folyamatmodellben)	2022. első negyedév
2	**Jogi rendelkezések**	
	– A hatályos rendelkezések elfogadása*	2019. második negyedév
	– A jövőbeli rendelkezések elfogadása**	2021. második negyedév
3	**Projektkezdési szakasz**	
	– A jövőképet ismertető dokumentum	2021. második negyedév
	– Kezdésre vonatkozó döntés	2021. második negyedév
4	**Informatikai projekt**	
	– Alkalmazás- és szolgáltatásleírás	2023. második negyedév
	– Műszaki rendszerleírás	2023. második negyedév
	Kivitelezési szakasz	
	– Központi szolgáltatások bevezetése	2024. harmadik negyedév
	– A szolgáltatások beépítése a nemzeti rendszerekbe	Nem ismert
	– Nemzeti szintű megvalósítás	Nem ismert
	Átmeneti időszak	
	– Kiépítés és bevezetés	2024. negyedik negyedév
	– Megfelelőségi vizsgálatok	2025. második negyedév
5	**Üzembe helyezés**	
	– Bizottság, tagállamoki közigazgatási szervek és kereskedők	2025. második negyedév
	– Nem uniós országok és Unión kívüli kereskedők (amennyiben szükséges)	Nem ismert
6	**Megvalósítási támogatás (képzés és kommunikáció)**	
	– Központilag kialakított képzés és kommunikáció	2024. negyedik negyedév
	– Nemzeti szintű képzés és kommunikáció	2024. negyedik negyedév

*A hatályos rendelkezések az (EU) 2019/880 rendelet rendelkezéseit jelentik

**A jövőbeli rendelkezések az (EU) 2019/880 rendelet szerint elfogadandó végrehajtási rendelkezéseket jelentik

A 2. táblázat az EU CSW-CERTEX projekt kivonatát tartalmazza, kiemelve az EU CSW-CERTEX projekt 2. összetevőjét, a kulturális javak behozatalával kapcsolatos rendszerrel való összekapcsolást.

2. táblázat – Kivonat a MASP-C 2019. évi átdolgozott változatának 1.13. projektleírásából – az EU CSW-CERTEX projekt 2. összetevője		
	Részcélok	*A befejezés tervezett időpontja*
1	**Ügyviteli elemzés és ügyviteli modellezés**	
	– Döntés-előkészítő tanulmány	2017. első negyedév
	– A döntés-előkészítő tanulmány melléklete	2023. második negyedév
	– 3. szint (felhasználói követelményekre vonatkozó ügyviteli folyamatmodell)	2024. első negyedév
	– 4. szint (a funkcionális követelmény részletes leírása az ügyviteli folyamatmodellben)	2024. első negyedév
2	**Jogi rendelkezések**	
	– A hatályos rendelkezések elfogadása*	Hatályos
	– A jövőbeli rendelkezések elfogadása**	2021
3	**Projektkezdési szakasz**	
	– A jövőképet ismertető dokumentum	2017. harmadik negyedév
	– A jövőképet ismertető dokumentum melléklete	2023. harmadik negyedév
	– Kezdésre vonatkozó döntés	2023. harmadik negyedév
4	**Informatikai projekt**	
	– Alkalmazás- és szolgáltatásleírás	2024. második negyedév
	– Műszaki rendszerleírás	2024. második negyedév
	Kivitelezési szakasz	
	– Központi szolgáltatások bevezetése	2024. harmadik negyedév
	– A szolgáltatások beépítése a nemzeti rendszerekbe	2024. negyedik negyedévtől kezdődően
	– Nemzeti szintű megvalósítás	2024. negyedik negyedévtől kezdődően
	Átmeneti időszak	
	– Kiépítés és bevezetés	2024. negyedik negyedév
	– Megfelelőségi vizsgálatok	2025. első negyedévtől kezdődően
5	**Üzembe helyezés**	
	– Bizottság, tagállamoki közigazgatási szervek és kereskedők (megjegyzés: ez a Bizottság üzembe helyezési időpontja, a tagállamok 2020 második negyedévétől megfelelőségi vizsgálatot végeznek)	2025. második negyedév
	– Nem uniós országok és Unión kívüli kereskedők (amennyiben szükséges)	Nem ismert
6	**Megvalósítási támogatás (képzés és kommunikáció)**	
	– Központilag kialakított képzés és kommunikáció	Nem ismert
	– Nemzeti szintű képzés és kommunikáció	Nem ismert

*A hatályos rendelkezések az (EU) 2019/880 rendelet rendelkezéseit jelentik
**A jövőbeli rendelkezések az (EU) 2019/880 rendelet szerint elfogadandó végrehajtási rendelkezéseket jelentik

II. MELLÉKLET: A FŐBB PROJEKTSZAKASZOK ÉS A LEGFONTOSABB RÉSZCÉLOK IDŐRENDI ÁTTEKINTÉSE

